

Професионална гимназия по хотелиерство и туризъм „Академик Неделчо Неделчев” – гр. Сливен

Утвърждавам:

Директор:.....

д-р Корнелия Костова

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ 2022-2023 година

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищно и училищно образование

Програмата за намаляване броя на безпричинните отсъствия, преждевременното напускане и отпадане от училище е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на образованието. Програмата е съобразена със Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система /2013–2020/, ЗПУО, подзаконовата нормативна уредба и Правилника за дейността на училището. В нея са предвидени дейности, включващи превантивни мерки, мерки за интервенция и мерки за компенсиране на образователни и социални дефицити.

Програмата е изработена с активното участие на учители, педагогическия съветник, родители и кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основните принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в

училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Акценти в програмата:

- ❖ Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.
- ❖ Обмен на добри и работещи практики, както и засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
- ❖ Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на учениците.

I. ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА РИСКОВИТЕ ФАКТОРИ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите и/или детето;
- Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица;
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;
- Липса на достатъчно финансови възможности в училище за подкрепа на застрашени от отпадане ученици по социални причини;
- Липса на подкрепяща среда, която да замени липсата на грижа от страна на родителите;
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването;
- Негативно влияние на средата, напр. улицата/приятелския кръг;
- Липсата на мотивация сред семейства от ромския етнос за продължаване на образованието в гимназиален етап.

II. АНАЛИЗ НА ВЛИЯНИЕТО НА ПРИЧИНИ, ВОДЕЩИ ДО ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

Често икономическата обстановка в регионите е основен фактор за миграционни процеси. Родителите на учениците заминават да работят сезонно или постоянно в чужбина и грижата за тях се поема от роднини и близки. За част от семействата образованието не е приоритет и имат слаба заинтересованост за развитието на детето си в училище. Комуникацията със семействата на такива ученици е затруднена, т.е. липсва подкрепяща среда извън училище. Често се случва цели семейства да се изселват, като за учениците няма точна информация дали постъпват в училище.

Съществена причина за отпадане на учениците е и прекалено академичния стил на учебните

програми и големия обем на информация. В следствие на това доста ученици срещат трудности при усвояване на учебния материал, което води до демотивация за учене. Не са редки случаите на затруднена адаптация на децата от етническите малцинства в гимназиалния етап на образование. При голяма част от учениците не са изградени необходимите жизнени и социални умения за възрастта им.

III. ПРИЧИНИ ЗА ДОПУСКАНЕТО НА ГОЛЯМ БРОЙ НЕИЗВИНЕНИ ОТСЪСТВИЯ И ЛИПСАТА НА МОТИВАЦИЯ ЗА УЧЕНЕ У УЧЕНИЦИТЕ

- Занижен или липсващ родителски контрол към осигуряване на присъствие на учениците в училище;
- Слаба заинтересованост на родителите за образованието на децата им;
- Отрицателно въздействие на домашната и околната среда, особено сред представители на малцинствените групи;
- Финансови проблеми в семействата;
- Затруднена комуникация със семействата на децата;
- Липса на подкрепяща среда за учениците извън училище;
- Липса на необходими жизнени и социални умения у учениците;
- Трудна адаптация към изискванията в училище.

IV. ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Социално включване на учениците и преодоляване на образователните им трудности, като причина за преждевременно напускане на училище, чрез дейности за:

- Привличане, мотивиране и задържане на учениците;
- Подпомагане успеваемостта им по различните учебни предмети;
- Осмисляне на свободното време и превръщане на училището в безопасно и привлекателно място за учениците;
- Опазване здравето на учениците;
- Привличане на родителите като партньори в учебно-възпитателния процес
- Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на програми, в резултат на което да намалее броят на учениците в риск от отпадане.

V. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ФОРМИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ОТПАДНАЛИ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

ПГХТ „Акад. Неделчо Неделчев” предоставя възможност на отпаднали от образователния процес да продължат образованието си в самостоятелна форма на обучение.

VI. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ФОРМИ И МЕТОДИ ЗА РАБОТА С УЧЕНИЦИ, ЗАСТРАШЕНИ ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите: напр. алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището;
- Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема;
- Работа по развитието на класа като екип;
- Създаване на Ученически съвет и включването му в дейности за превенция на преждевременното напускане на училище;
- Включване в извънкласни форми на ученици, застрашени от отпадане;
- Оптимизиране и обогатяване формите за организиран спорт, туризъм и отдих;
- Включване на учениците, застрашени от отпадане, в занимания, в които те да се почувстват значими за паралелката, училището и етническата група.

VII. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

A. Превантивни мерки

№	Мярка	Срок	Отговорник
1	Проучване на причините за нисък успех и отпадане на учениците от училище	Цялата учебна година	Класни ръководители
2	Регистриране и съхраняване на данните от проучванията в Регистър на учениците в риск от отпадане.	Цялата учебна година	Класни ръководители Педагогически съветник
3	Включване на учениците в обща подкрепа за личностно развитие: 3.1 Допълнително обучение по учебни предмети (по Наредба за приобщаващо образование и по проекти по оперативни и национални програми). 3.2 Допълнително консултиране по учебни предмети; 3.3 Кариерно ориентиране на учениците; 3.4. Занимания по интереси; 3.5 Поощряване с морални и материални награди; 3.6 Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.	Цялата учебна година и при стартиране на проекти по оперативни и национални програми	Класни ръководители, ръководители на групи, педагогически съветник, Директор и заместник директори
4	Приобщаване на родителите към училищния живот чрез участието им в съвместни дейности – училищни инициативи	По график	Класни ръководители, учители, работещи по

			проекти
6	Предоставяне на възможност родителите да участват при вземането на решения за класа и училището – на родителски срещи, събрания на обществен съвет.	Цялата учебна година	Класни ръководители, зам. директор, директор, Председател на обществения съвет

Б. Мерки за интервенция

Мерките за интервенция се прилагат за бързо и ефективно справяне с възникващи трудности като бягство от училище и слаби резултати.

№	Мярка	Срок	Отговорник
1	Системно отразяване на отсъствията и оценките на учениците в дневника на класа	Цялата учебна година	Кл.ръководители, учители
2	Планиране и контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в електронен дневник.	До 4-то число - ежемесечно	ЗДУД
3	Своевременно информиране на родителите и установяване на причините за допуснатите отсъствия на учениците чрез писмено известие, телефонен разговор или личен контакт	Цялата учебна година	Класни ръководители
5	Уведомяване на „Отдел за закрила на детето“ за ученици в процедура по налагане на санкции и при идентифицирани случаи на ученици в риск от отпадане.	При необходимост	По предложение на класни ръководители, педагогически съветник
6	Осъществяване на ефективна комуникация на класните ръководители с родителите на учениците чрез взаимно опознаване по време на съвместни дейности – родителски срещи, работа по проекти и др.	Цялата учебна година	Класни ръководители, учители, педагогически съветник
7	Предоставяне на възможности за индивидуална подкрепа на родителите и учениците от страна на училището като институция.	Цялата учебна година	Класни ръководители, учители, педагогически съветник

8	Насърчаване на успешно справящи се ученици да работят като наставници в екип с връстници, нуждаещи се от подкрепа	При констатиране на проблем	Класни ръководители, учители
9	Създаване на здравословна и безопасна училищна среда чрез включване на ученици и родители в превантивни програми (групова работа с ученици; инициативи за предотвратяване на училищния тормоз)	Цялата учебна година	Класни ръководители, учители, педагогически съветник
10	Ефективно взаимодействие с институции, имащи отношение към закрилата на децата от насилие	При констатиране на проблем	Училищно ръководство, класни ръководители, учители, педагогически съветник
11	Реинтегриране на ученици, отпаднали от училище по механизъм за обхват	При необходимост	Училищно ръководство, класни ръководители, учители, педагогически съветник

В. Мерки за компенсиране

№	Мярка	Срок	Отговорник
1	Осигуряване на възможности за допълнителна работа с ученици, застрашени от отпадане (включване на ученици в дейности за обща подкрепа: допълнително обучение, индивидуални консултации, занимания по интереси)	Цялата учебна година	Учители, ръководители на групи по проекти
2	Допълнителна работа с учениците по учебни предмети, във връзка с НВО и ДЗИ в X и XII клас	По график	Учители по предмети
3	Повишаване интереса на учениците чрез иновативни форми на преподаване, използване на интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост, възлагане на индивидуални проекти и др.	Цялата учебна година	Учители
4	Развиване на разнообразни модели за придобиване на професионална квалификация с партньорски бизнес организации и практическа реализация на завършилите и придобили	Цялата учебна година	Ръководството, учители по професионална подготовка, бизнес

	професия		партньори
5	Тематични сбирки на МО за споделяне на добри педагогически практики и обмен на образователни техники	По график	Председатели на МО, педагогически съветник
6	Повишаване квалификацията на учителите с курсове, семинари и тренинги, предназначени да подпомогнат учителя да усъвършенства личните си познания и компетентости.	Съгласно План за квалификационна дейност	Директор, ЗДУД, учители
7	Подпомагане на ученици застрашени от отпадане на училище, поради финансови проблеми	Цялата учебна година	Ръководство на училището, класни ръководители
8	Повишаване самооценката на учениците и интереса им към училищния живот чрез въвличане в социално значими дейности и инициативи	Цялата учебна година	Класни ръководители, учители, педагогически съветник

VIII. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА НАПРЕДЪК

1. За изпълнение

- Наличие на действаща училищна Програма;
- Училищното ръководство е запознато с целите и съдържанието на Програмата; ангажирано е с нейното прилагане и необходимото финансиране за дейностите;
- Всички учители и служители в училище са запознати и са удостоверили това с подписите си; ангажирани са с нейното прилагане .
- Има координиращ екип (определено лице/координатор) от училището, които да следят за прилагането;
- Програмата е публикувана в училищния сайт;
- Веднъж годишно се извършва анализ на резултатите от прилагане на Програмата. Резултатите се обсъждат на педагогически съвет, на родителски срещи, в класовете;
- Родителите са включени в процеса на приобщаване;
- Установено сътрудничество с РЦПППО, ЦПЛР, Детска педагогическа стая, Отдел за закрила на детето.

2. За резултат

- Своевременно регистрирани случаи на деца в риск от отпадане, докладвани от работещите в училище;
- Наблюдава се промяна в положението на децата, за които е докладвано;

- Намаляване процента на отпадналите и преждевременно напуснали ученици;
- Увеличаване броя на учениците, завършили средно образование;
- Родителите и учителите си партнират при прилагане на Програмата.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогически съвет с Протокол №13 от 14.09.2022 г.